

МЕЛЬНИК Валерій

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0000-0001-9557-1276>
 e-mail: vmelnyk79@yahoo.com

ПАСТЧНИК Вікторія

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0000-0002-6381-1471>
 e-mail: vikapaska@gmail.com

КУДРІНА Ніна

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0000-0002-1003-8550>
 e-mail: nsinkevic812@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИЧНИХ ДІЙ ЖІНОЧИХ КОМАНД ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ПЛЯЖНОМУ ГАНДБОЛІ НА ЗАВЕРШАЛЬНОМУ ЕТАПІ АТАКИ.

В статті представлені результати дослідження показник змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі на завершальному етапі атаквальних дій із застосуванням взаємодій «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець». Мета дослідження полягає у визначенні показників реалізації тактичних дій на завершальному етапі атаки жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. Завдання дослідження. Визначити кількісні показники атаквальних дій жіночих командами високої кваліфікації у пляжному гандболі із використання різних способів взаємодій на завершальному етапі атаки. Проаналізувати кількісні та якісні показники використання різних технічних прийомів при завершенні атаквальних дій із різними способами взаємодій на завершальному етапі атаки у жіночих команд високої кваліфікації в пляжному гандболі. Результати дослідження. Встановлено, що жіночі команди високої кваліфікації в пляжному гандболі на завершальному етапі атаквальних дій, при завершенні їх польовими гравцями, використовують два види взаємодій – «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець». За результатами спостереження виявлено достовірно більші показники застосування кидків після піруетів, їх більшу результативність та ефективність. Висновки. За результатами спостереження встановлено, що гравці жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі на завершальному етапі атаквальних дій використовують взаємодії «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець». При цьому кількість використання взаємодій «гравець-гравець» є достовірно більшою ($p < 0,001$). Показники ефективності зазначених взаємодій між собою не відрізняються. Жіночі команди високої кваліфікації в пляжному гандболі надають перевагу, при завершенні атаквальних дій, кидкам після застосування піруетів, кидкам в польоті та прямим кидкам. Достовірно більші показники застосування, результативності та ефективності встановлено у кидків після піруетів, найменші у прямих кидків.

Ключові слова: пляжний гандбол, результативність, ефективність, атаквальні дії, команди високої кваліфікації, достовірні відмінності.

<http://doi.org/10.31891/pcs.2024.1.35>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Основним фактором досягнення стійких спортивних результатів у концепції підготовки є постійне вдосконалення технології підготовки, що проявляється в доведенні підготовленості гандболістів вищої кваліфікації до рівня перманентної готовності до змагальної діяльності [1].

Цілісна система знань про управління техніко-тактичною діяльністю в командних спортивних іграх, що представлена як інтегруючий компонент навчально-тренувальної та змагальної діяльності включає в себе оцінку, педагогічний аналіз та

інтерпретацію показників техніко-тактичної діяльності в тренувальному та змагальному процесах, моделювання та прогнозування показників, контроль та корекцію показників змагальної та тренувальної діяльності [2].

Формування спрямованості тренувальних впливів на етапі безпосередньо підготовки до змагань і в змагальних мікроциклах має відбуватися із урахуванням техніко-тактичної діяльності провідних спортсменів на найбільших міжнародних змаганнях (чемпіонати Європи, світу, Олімпійські ігри) [3].

Фахівці з пляжного гандболу багато уваги приділяли дослідженню тактичні дії в захисті в захисті команд високої кваліфікації [4], ефективність різного виду кидків [5].

Колектив фахівців [6, 7] досліджували проблеми адаптації гравців з «класичного» гандболу до умов пляжного гандболу. В своїх дослідженнях вони звертають увагу на значення показники прояву фізичних якостей в умовах зміни жорсткості поверхня на якій відбуваються змагання в пляжному гандболі. Також наявні дослідження, які стосуються гендерних відмінностей показників фізичної та функціональної підготовленості [8]. Проводилися дослідження показників змагальної діяльності чоловічих команд високої кваліфікації [9, 10].

2. ЗВ'ЯЗОК РОБОТИ З НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ, ПЛАНАМИ ТА ТЕМАМИ

Роботу виконано відповідно теми «Удосконалення системи підготовки кваліфікованих спортсменів в ігрових видах спорту на різних етапах багаторічного удосконалення» науково-дослідної роботи кафедри спортивних та рекреаційних ігор Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського на 2021-2025 роки. Державний реєстраційний номер: 0122U001576.

3. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження полягає у визначенні показників реалізації тактичних дій на завершальному етапі атаки жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі.

Завдання дослідження:

1. Визначити кількісні показники атакуючих дій жіночих командами високої кваліфікації у пляжному гандболі із використання різних способів взаємодій на завершальному етапі атаки.

2. Проаналізувати кількісні та якісні показники використання різних технічних прийомів при завершенні атакуючих дій із різними способами взаємодій на завершальному етапі атаки у жіночих командах високої кваліфікації в пляжному гандболі.

Методи дослідження. Аналіз інформаційних джерел з метою формування актуальності дослідження; спостереження проводилося для визначення структури атакуючих дій жіночими командами високої кваліфікації після застосування взаємодій «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець» на завершальному етапі атаки, обрховувалася ефективність їх виконання; методи математичної статистики для визначення достовірних відмінностей між показниками виконання кидків. Спостереження проводилося під час перегляду відеозаписів ігор чемпіонату Європи з пляжного гандболу серед жіночих команд за участі провідних команд турніру. Загалом було проаналізовано 20 ігор чемпіонату Європи.

4. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Відповідно до правил гри в пляжному гандболі наявна диференціація «вартості» кидків в залежності від ігрового амплуа та способу виконання кидків. Кожен результативний кидок гравців ігрового амплуа «спеціаліст» оцінюється у два очка. Для того щоб результативні кидки польових гравців були оцінені у два очка необхідно виконати кидок після піруету або здійснити технічний прийом «ловля м'яча-кидок» в одному стрибку. Дані особливості правил гри покладені в основу спостереження за показниками тактичних дій на завершальному етапі атакуючих дій жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі.

На першому етапі дослідження проводилося спостереження за кількісними показниками застосування взаємодій «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець». Визначалися кількість та результативність атак, їх ефективність в середньому за одну гру та з розподілом на ігрові сети (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняння завершення атакуючих дій польовими гравцями команд високої кваліфікації в пляжному гандболі після різних видів взаємодій

Показник	Вид взаємодій	За гру	1 сет	2 сет
Кількість атак	спеціаліст-гравець	11,95	6,35	5,60
	гравець-гравець	18,35	8,70	9,35
Кількість результативних атак	спеціаліст-гравець	6,43	3,68	2,75
	гравець-гравець	8,93	4,18	4,75
Ефективність атак, %	спеціаліст-гравець	53,32	57,58	49,79
	гравець-гравець	48,17	48,71	48,87

Команди високої кваліфікації в пляжному гандболі в середньому за одну гру 11,95 атак завершують після використання взаємодій «спеціаліст-гравець», при цьому 6,43 атаки є результативними, що складає 53,32% ефективності. Кількісний показник використання взаємодій «гравець-гравець» становить 18,35 атак в середньому за гру, результативність зазначеного виду взаємодій складає 8,93 результативні атаки, що становить 48,17 ефективності.

Переможець в матчі з пляжного гандболу визначається за кількістю виграних сетів. При рахунку 1:1 по сетах, призначається серія післяматчевих булітів. На нашу думку, дослідження показників змагальної діяльності в пляжному гандболі, з розподілом на ігрові сети, дозволить більш детально давати якісну оцінку виступу команд, та удосконалити систему підготовки. Так, в першому сеті матчу в середньому 6,35 атак завершуються після взаємодій «спеціаліст-гравець», з них 3,68 є результативними, що відповідає 57,58% ефективності. В другому сеті матчу аналогічні показники зазначеного виду взаємодій становлять: кількість атак – 5,60, кількість результативних атак – 2,75, ефективність – 49,79%.

Аналіз показників змагальної діяльності із використанням взаємодії «гравець-гравець» на завершальному етапі атаки, з розподілом на ігрові сети показав, що в середньому за гру в першому сеті проводять 8,70 атаки, з них 4,18 результативних, що відповідає 48,71%

ефективності. В другому ігровому сеті команди завершують 9,35 атаки із зазначеним видом взаємодій, при цьому 4,75 атаки завершуються результативним кидком, що складає 48,87% ефективної реалізації ігрових моментів.

Порівняльний аналіз вище зазначених показників дозволив встановити наявність достовірних відмінностей у застосуванні компонентів змагальної діяльності жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. Було встановлено, що кількість проведених атак, які завершувалися за допомогою взаємодії «гравець-гравець» є достовірно більшою ніж при використанні взаємодії «спеціаліст-гравець» ($p < 0,001$), також суттєво більшими є показники результативності у взаємодій «гравець-гравець» ($p < 0,01$), а у показниках ефективності вірогідних відмінностей не виявлено ($p > 0,05$). Порівняння показників з розподілом на ігрові сети засвідчило наявність достовірних відмінностей у кількості проведених атак ($p < 0,001$) та ефективності ($p < 0,05$). В другому ігровому сеті суттєві відмінності встановлені у кількості та результативності атак ($p < 0,001$), а у показниках ефективності вірогідних відмінностей не виявлено ($p < 0,05$).

На наступному етапі дослідження проводилося спостереження за способом завершення атакуювальних польовими гравцями після застосування різних видів взаємодій на завершальному етапі атаки.

Таблиця 2

Показники завершення атакуювальних дій із застосування групових взаємодій «спеціаліст-гравець» команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. (n=20 ігор)

№	Показники	Пірует			В польоті			Прямий кидок		
		За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет
1	Кількість атак	8,70	4,28	4,43	2,08	1,35	0,73	1,18	0,73	0,45
2	Результативність атак	4,80	2,48	2,33	1,03	0,78	0,25	0,60	0,43	0,18
3	Ефективність атак, %	56,13	58,86	53,83	47,55	60,58	30,39	47,33	50,83	43,33

В результаті дослідження було встановлено, що польові гравці жіночих команд з пляжний гандбол після тактичної взаємодій «спеціаліст-гравець» використовують три види кидків: кидки після піруету, кидки в польоті (після технічного прийому «ловля-кидок» в одному стрибку), прямі кидки (табл. 2). Аналіз зазначених видів кидків показав, що в середньому за одну гру

спортсменки виконують 8,70 кидків після піруету, 2,08 кидків в польоті та 1,18 прямих кидків. Також була встановлена результативність зазначених техніко-тактичних прийомів і їх показники становлять: кидки після піруету – 4,80 голи, кидки в польоті – 1,03 голи та прямі кидки – 0,60 точних влучань. Також нами була обрахована ефективність їх виконання.

Найкращі показники були встановлені у використанні кидків після піруетів – 56,13%, показник ефективності кидків в польоті становить – 47,55%, в прямих кидків – 47,33%.

Проведений порівняльний аналіз засвідчив, що між кількісними показниками всіх видів кидків присутні достовірні відмінності (пірует – в польоті $p < 0,001$, пірует - прямих кидок $p < 0,001$, в польоті – прямих кидок $p < 0,05$). Аналогічні достовірності відмінності спостерігаються і у показниках результативності. Проведення порівняння показників ефективності засвідчило, що не зважаючи на те що ефективність кидків після виконання піруету є більшою майже на 10% ніж ефективність інших видів кидків, достовірних відмінностей між ними не встановлено ($p > 0,05$).

Дослідження вищезазначених показників компонентів змагальної діяльності з розподілом на ігрові сеті виявило, що і в першому і в другому сетях кількісні показники та результативність кидків після піруету є найбільшою, а кількість і

результативність прямих кидків – найменшою. Щодо ефективності, то найкращі значення встановлені у кидків в польоті в першому сеті (60,58%), а найменші у тяж в цього виду, але в другому сеті (30,39%).

Визначення наявності достовірних відмінностей між наступними компонентами змагальної діяльності в першому сеті засвідчило їх наявність між всіма видами кількісного виконання різних видів кидків. Аналогічні відмінності виявлені і у показниках результативності. А у показниках ефективності суттєвих відмінностей не встановлено ($p > 0,05$). Порівняння показників компонентів змагальної діяльності у другому сеті показало наявність вірогідних відмінностей між кількістю виконання кидків після піруетів та іншими видами кидків, між результативністю кидків після піруетів та результативністю інших видів кидків та між ефективністю кидків після піруетів та кидками в польоті. Між всіма іншими показниками компонентів змагальної діяльності достовірних відмінностей не встановлено ($p > 0,05$).

Таблиця 3

Показники завершення атаквальних дій із застосування групових взаємодій «гравець-гравець» команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. (n=20 ігор)

№	Показники	Пірует			В польоті			Прямий кидок		
		За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет	За гру	1 сет	2 сет
1	Кількість атак	13,20	6,13	7,08	3,45	1,78	1,68	1,40	0,80	0,60
2	Результативність атак	7,20	3,35	3,85	1,40	0,65	0,75	0,33	0,18	0,15
3	Ефективність атак, %	53,99	55,55	54,05	35,82	30,89	33,21	21,67	18,67	25,00

Аналіз різних видів кидків після застосування взаємодій «гравець-гравець» на завершальному етапі атаквальних дій жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі засвідчив, що спортсменки використовують наступні види кидків: кидки після піруетів, кидки в польоті та прямі кидки (табл. 3). Отримані результати спостереження показали певну аналогію до даних, які були отримані при спостереженні за видами кидків при взаємодіях «спеціаліст-гравець». Найбільш кількість атаквальних дій в середньому за одну гру завершуються кидками після піруетів – 13,20, цей показник після кидків в польоті становить 3,42, а після прямих кидків – 1,40 кидка. Між всіма кількісними показниками виконання кидків наявні достовірні відмінності ($p < 0,001$). У показниках результативності так само

перевагу має кількість забитих голів після виконання піруетів – 7,20 результативних кидка, най менше забивається після прямих кидків 0,33 голи, а після кидків в польоті жіночі команди високої кваліфікації в середньому реалізують 1,40 атаквальні дії. В показниках результативності теж виявлені суттєві відмінності між всіма видами кидків ($p < 0,001$). За результатами спостереження були обраховані показники ефективності атаквальних дій вищезазначених компонентів змагальної діяльності. Найбільші показники ефективності реалізації зафіксовані у виконанні кидків після піруетів (53,99%), най менший показник встановлений у виконанні прямих кидків (21,67%). Проведений порівняльний аналіз показників ефективності засвідчив, що кидки після піруетів є достовірно кращими ніж всі інші

види кидків, а між ефективністю кидків в польоті і прямих кидків суттєвих відмінностей не становлено ($p > 0,05$).

Дослідження показників різного видів кидків після застосування взаємодій «гравець-гравець» на завершальному етапі атакувальних лій жіночих команд високої кваліфікації в пляжному гандболі із диференціацією за ігровими сетами дозволило отримати наступні результати. Кількісні показники виконання, результативність та ефективність кидків після піруетів в першому та другому сетах ж більшою ніж зазначені показники кидків в польоті та прямих кидків. Аналогічну перевагу мають показники кидків в польоті над прямими кидками.

Співставлення вищезазначених показників компонентів змагальної діяльності засвідчило, що лише між показниками ефективності кидків в польоті та ефективністю прямих кидків відсутні достовірні відмінності ($p > 0,05$), між всіма іншими компонентами змагальної діяльності в першому сеті вони присутні. Порівняльний аналіз показників другого сету виявив аналогічні до першого сету показники відмінностей, а саме відсутність вірогідної різниці між показниками ефективності прямих кидків та кидків в польоті ($p > 0,05$).

Обговорення результатів. В результаті нашого дослідження було встановлено, що жіночі команди високої кваліфікації в пляжному гандболі на завершальному етапі атакувальних дій, при завершенні їх польовими гравцями, використовують два види взаємодій – «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець». Більші кількісні показники виконання та їх результативність встановлено у показниках взаємодій «гравець-гравець». На нашу думку це пояснюється тим, що проти гравця ігрового ампула спеціаліст постійно діє персональний захисник, що в свою чергу ускладнює участь його в атакувальних діях команди. Кращі

показники ефективності реалізації ігрових моментів після взаємодій «спеціаліст-гравець» на нашу думку обумовлені тим, що проти гравця-спеціаліста, якщо він виходить на позицію для кидка можуть одночасно діяти декілька гравців захисту, і як наслідок це створює зручні умови для реалізації ігрових моментів польовими гравцями.

Більші кількісні показники виконання, та як наслідок більші показники результативності кидків після піруетів, на нашу думку обумовлені простішими технічними умовами їх виконання, оскільки для успішної реалізації кидків в польоті потрібна чітка, злагоджена взаємодія двох гравців в нападі, що надзвичайно складно реалізується в умовах специфічного покриття ігрового майданчика (пісочне покриття глибиною не менше 40 см). Також вище зазначене твердження підкріплюються суттєво кращими показниками ефективності реалізації ігрових моментів кидками після виконання піруетів.

5. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

1. За результатами спостереження встановлено, що гравці жіночих команд високої кваліфікації у пляжному гандболі на завершальному етапі атакувальних дій використовують взаємодії «спеціаліст-гравець» та «гравець-гравець». При цьому кількість використання взаємодій «гравець-гравець» є достовірно більшою ($p < 0,001$). Показники ефективності зазначених взаємодій між собою не відрізняються.

2. Жіночі команди високої кваліфікації в пляжному гандболі надають перевагу, при завершенні атакувальних дій, кидкам після застосування піруетів, кидкам в польоті та прямим кидкам. Достовірно більші показники застосування, результативності та ефективності встановлено у кидків після піруетів, найменші у прямих кидків.

Література

1. Тищенко В. О. Методологічні основи сучасної системи підготовки гандболістів вищої кваліфікації. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2014. № 1. С. 76–79.
2. Дорошенко Э. Управление технико-тактической деятельностью в командных спортивных играх. *Наука в олимпийском спорте*. 2014. № 4. С. 15–21.
3. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : навч. посіб. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

4. Gkagkanas K., Hatzimanouil D., Skandalis V., Dimitriou S., Papadopoulou S. Defense tactics in high-level teams in Beach handball. *Journal of Physical Education and Sport*. 2018. Vol. 18(2). P. 914–20.
5. Dol G, Onetto V, Carbonell VC, González-Ramírez A. Analysis of Throwing Performance in Elite Women's Beach Handball. *Apunts. Educación Física y Deportes*. 2020. Vol. 141. P. 49–54. [https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.\(2020/3\).141.06](https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.(2020/3).141.06).
6. Relative age effects and team performance among elite beach handball athletes / Figueiredo L. S., Ribeiro L. C., Fialho J. V. [et al.]. *Journal of Physical Education and Sport*. 2020. Vol. 20(6). P. 3354–60. DOI:10.7752/jpes.2020.06454.
7. Пасічник В., Мельник В. Рекреаційні ігри : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. 106 с.
8. Lemos L. F., Oliveira V. C., Duncan M. J., Ortega J. P., Martins C. M., Ramirez-Campillo R., Sanchez J. S., Nevill A. M., Nakamura F. Y. Physical fitness profile in elite beach handball players of different age categories. *J Sports Med Phys Fitness*. 2020. Vol. 60(12). P. 1536–43. doi: 10.23736/S0022-4707.20.11104-6.
9. Мельник В., Ківерник О., Кудріна Н. Особливості реалізації тактичних дій на завершальному етапі атаки команд високої кваліфікації в пляжному гандболі. *Спортивні ігри*. 2022. № 3(25). С. 75–85. doi: 10.15391/si.2022-3.07
10. Мельник В.О., Кудріна Н.В., Ківерник О.В., Оскілко А.О. Структура виконання кидків гравцями різного ігрового амплуа команд високої кваліфікації у пляжному гандболі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. Київ, 2021. Вип. 11К. С. 66–70. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.11-K(142).30.*

References

1. Tyshchenko, V.O. (2014). Metodolohichni osnovy suchasnoi systemy pidhotovky handbolistiv vyshchoi kvalifikatsii [Methodological foundations of the modern training system of skilled handballers]. *Pedahohika, psykhohihiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, 1, 76–79. [in Ukrainian].
2. Doroshenko, Je. (2014). Upravlenye tekhniko-taktycheskoi deiatelnosti v komandnykh sportyvnykh yhrakh [Management of technical and tactical activities in team sports games]. *Nauka v olimpiyskom sporte*, 4, 15–21. [in Russian].
3. Kostiukevych, V. M. (2014). Teoriia i metodyka sportyvnoi pidhotovky (na prykladi komandnykh irovnykh vydiv sportu) [Theory and methods of sports training (on the example of team games)] Vinnytsia: Planer. [in Ukrainian].
4. Gkagkanas, K., Hatzimanouil, D., Skandalis, V., Dimitriou, S., & Papadopoulou S. (2018). Defense tactics in high-level teams in Beach handball. *Journal of Physical Education and Sport*, 18(2), 914–20. [in English].
5. Dol, G., Onetto, V., Carbonell, V.C. & González-Ramírez, A., (2020). Analysis of Throwing Performance in Elite Women's Beach Handball. *Apunts. Educación Física y Deportes*, 141, 49–54. [in English].
6. Figueiredo, L. S, Ribeiro, L. C., Fialho J. V., et al. (2020). Relative age effects and team performance among elite beach handball athletes. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(6), 3354–3360. [in English].
7. Pasichnyk, V., Melnyk, V. (2018). Rekreatsiini hry. [Recreational games]. Lviv. [in Ukrainian]
8. Lemos, L.F., Oliveira, V.C., Duncan, M.J., Ortega, J.P., Martins, C.M., Ramirez-Campillo, R., Sanchez, J.S., Nevill, A.M. & Nakamura, F.Y. (2020). Physical fitness profile in elite beach handball players of different age categories. *J Sports Med Phys Fitness*, 60(12), 1536–1543. [in English].
9. Melnyk, V., Kivernyk, O. & Kudrina N. (2022). Osoblyvosti realizatsii taktychnykh dii na zavershalnomu etapi ataky komand vysokoi kvalifikatsii v pliazhnomu handboli [Peculiarities of the implementation of tactical activities at the final stage of attack by beach handball teams of high qualification]. *Sportyvni hry*, 3(25), 75–85. [in Ukrainian].
10. Melnyk, V.O., Kudrina, N.V., Kivernyk, O.V. & Oskilko, A.O. (2021). Struktura vykonannia kydkiv hrovtsiamy riznogo irovoho amplua komand vysokoi kvalifikatsii u pliazhnomu handboli [The structure of throws by players of different game roles of highly qualified teams in beach handball]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Serii 15 "Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)". Vyp. 11K. S. 66–70.* [in Ukrainian].

Abstract

MELNYK Valerii, PASICHNYK Viktoriya, KUDRINA Nina

FEATURES OF TACTICAL ACTIONS OF HIGHLY QUALIFIED FEMALE TEAMS IN BEACH HANDBALL AT THE FINAL STAGE OF THE ATTACK

The article presents the results of the research of the indicators of the competitive activity of highly qualified female teams in beach handball at the final stage of attacking actions with the use of "specialist-player" and "player-player" interactions. The purpose of the study is to determine the indicators of the implementation of tactical actions at the final stage of the attack of highly qualified female teams in beach handball. Objectives of the study. To determine the quantitative indicators of the attacking actions of highly skilled female beach handball teams using different methods of interaction at the final stage of the attack. To analyze the quantitative and qualitative indicators of the use of different technical techniques at the end of attacking actions with different ways of interactions at the final stage of the attack in highly qualified female beach handball teams. Research results. It has been established that highly skilled female beach handball teams use two types of interactions — "specialist-player" and "player-player" in the final stage of attacking actions, when they are completed by field players. According to the results of the observation, it was found that the use of throws after pirouettes, their greater effectiveness and efficiency get significantly higher rates. Conclusions. According to the results of the observation, it was established that the players of highly qualified female beach handball teams use "specialist-player" and

"player-player" interactions at the final stage of attacking actions. At the same time, the number of "player-player" interactions is significantly higher ($p < 0.001$). The efficiency indicators of these interactions do not differ among themselves. At the end of attacking actions, highly qualified female beach handball teams prefer throws after pirouettes, throws in flight and direct throws. Significantly higher indicators of application, their effectiveness and efficiency were established in throws after pirouettes and significantly lower direct throws.

Key words: *beach handball, performance, efficiency, attacking actions, highly qualified teams, reliable differences.*

Стаття надійшла до редакції 02.01.2024 р.